

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 4 พ.ศ. 2563-2567 และวารสารใหม่ที่ต้องการเข้าสู่ฐานข้อมูล TCI พ.ศ. 2562 และ พ.ศ. 2563

ผลการประเมินคุณภาพวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI รอบที่ 3 (รับรองผลถึง 31 ธันวาคม 2562)

Show10▼entries

Search:

No.	Journal Name English	Journal Name Local	ISSN	E-ISSN	TCI Tier	Date for next submission
249	Journal of Education, Mahasarakham University	วารสารศึกษา ศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	1905-9922	-	2	ไม่ก่อนวันที่ 1 ม.ค. 2565

ที่ อว ๐๖๐๕.๕(๑๐)/๕๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ตอบรับการตีพิมพ์เผยแพร่บทความ

เรียน อาจารย์ประมะ แก้วพวง

ตามที่ท่านได้ส่งบทความเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมือง อาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ ๖” นั้น บัดนี้บทความได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการโดยกองบรรณาธิการและผู้ทรงคุณวุฒิเรียบร้อยแล้ว งานวารสารมีความยินดีตีพิมพ์เผยแพร่บทความของท่านในวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หมายเลข ISSN : ๑๙๐๕-๙๙๒๒ (วารสารในฐานข้อมูล TCI กลุ่มที่ ๒) ปีที่ ๑๕ ฉบับที่ ๑ มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๔ หรือ อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงเผยแพร่ในฉบับอื่นตามความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบคุณที่ให้ความสนใจเผยแพร่ผลงานของท่านในวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสพ เนืองเฉลิม)

บรรณาธิการวารสารศึกษาศาสตร์

งานวารสารศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๕-๔๓๒๑-๔๐ ต่อ ๖๒๑๒

โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๔๓๗๑๓-๑๗๔

ISSN: 1905-9922

ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

1

วารสารศึกษาศาสตร์

วารสารศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม - มีนาคม พ.ศ. 2564

Journal of
Education
MAHASARAKHAM UNIVERSITY

1905-9922

Signature
11 มีนาคม 2564

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ISSN 1905-9922

ปีที่ 15 ฉบับที่ 1 มกราคม-มีนาคม พ.ศ. 2564

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลงานวิชาการสาขาวิชาทางการศึกษาในรูปแบบบทความวิจัย
บทความวิจารณ์หนังสือ และบทความวิชาการทั่วไป

การตรวจสอบทางวิชาการ

บทความได้ผ่านการตรวจสอบทางวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิบทความละ 2 ท่าน

กำหนดการพิมพ์เผยแพร่

พิมพ์เผยแพร่ปีละ 4 ฉบับ

ฉบับที่ 1: มกราคม-มีนาคม

ฉบับที่ 2: เมษายน-มิถุนายน

ฉบับที่ 3: กรกฎาคม-กันยายน

ฉบับที่ 4: ตุลาคม-ธันวาคม

เจ้าของ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000
โทรศัพท์ 0-4374-3143-4 โทรสาร 0-4374-3174
เว็บไซต์ <http://www.edu.msu.ac.th/journal>

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.พชรวิทย์ จันท์ศิริสิริ
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.จิตติวรดา พลเยี่ยม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

งานเอกสาร
Sar: ss
(ขอสงวน: 66คัพวอ)

กองบรรณาธิการ

ศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์	สถาบันอนาคตเพื่อการพัฒนา
รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปรโมยอติชัย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน คูเจริญไพศาล	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิเทพ ปิติพรเทพิน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โชคชัย ยืนยง	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัย จิตรนันท์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ ประเสริฐสังข์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนันต์	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Associate professor Dr. Jiri Dostal	Palacky University in Olomouc, Czech Republic
Dr. Belgin Bal Incebacak	Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Turkey
Assistant professor Ahmad Zaky El Islami	Universitas Sultan Ageng Tirtayasa, Indonesia

เลขานุการและเหรัญญิก นางรุ่งทิพย์ สิงพร

บทความที่พิมพ์เผยแพร่ในวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
เป็นความคิดเห็นของผู้นิพนธ์ กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป
ราคาปก 300 บาท Website: <https://www.edu.msu.ac.th/journal>
พิมพ์วันที่ 31 มีนาคม 2564 E-mail: journaled@msu.ac.th

ออกแบบและพิมพ์

สำนักพิมพ์สวนหนังสือ: 189 หมู่ 12 ราชวดีการ์เด้นวิลล์
ต.ท่าขอนยาง อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม 44150
โทรศัพท์: 09-2956-2419

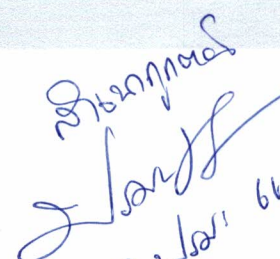
นางรุ่งทิพย์ สิงพร
นางรุ่งทิพย์ สิงพร
นางรุ่งทิพย์ สิงพร

ผู้ทรงคุณวุฒิประจำวารสาร

ศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา ประเทพา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ชาตรี ฝ้ายคำดา	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รองศาสตราจารย์ ดร.ฐปทอง กว้างสวาสดี	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรุตฯ ชัยสุวรรณ	สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศิรินทร์ เทียนรุ่งโรจน์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบทางวิชาการ

ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ ลินลาวัฒน์	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระศักดิ์ อุบไมยอริชัย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รองศาสตราจารย์ ดร.จินณวัตร ปะโคทั้ง	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
รองศาสตราจารย์ ดร.ชรินทร์ มั่งคั่ง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
รองศาสตราจารย์ ดร.กนกอร สมปราชญ์	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
รองศาสตราจารย์ ดร.ลักขณา สรีวัฒน์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
รองศาสตราจารย์ ดร.ศศิเทพ ปิติพรเทพิน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัชชัยจิตร์นันท์	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิทยวัฒน์ พันธะศรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาญณรงค์ วิเศษสัตย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีคม พรหมมาบุญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธิดยา บงกชเพชร	มหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เนตรชนก จันทร์สว่าง	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อพนันต์ พูลพุทธา	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีเพ็ญ พลเยี่ยม	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วนิดา ผาระนัด	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทร์เพ็ญ ภูโสภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริวัฒน์ นาคน	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์สิทธิ์ ฤทธิลัน	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริชาติ ประเสริฐสังข์	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ ชุยกะระเตื่อง	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหลาสสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ ดร.ปริญญา ปริพุฒ	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

 (ศาสตราจารย์ ปรีชา)

บทบรรณาธิการ

วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ฉบับปีที่ 15 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม-มีนาคม 2564 ยังคงมุ่งมั่นทำหน้าที่เป็นพื้นที่เปิดทางวิชาการสำหรับคณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ รวมถึงผู้ที่สนใจได้นำเสนอผลงานการศึกษาทางวิชาการ ซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์สังคมและพัฒนาประเทศชาติด้วยการสร้างองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัย โดยในฉบับนี้ได้นำเสนอบทความที่น่าสนใจ รวมทั้งสิ้น 17 เรื่อง แบ่งเป็นบทความวิชาการ 1 เรื่อง และบทความวิจัย 16 เรื่อง บทความที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารฉบับนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบ การประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องเฉพาะศาสตร์สาขา ซึ่งถือเป็นมาตรฐานทางวิชาการที่ทางกองบรรณาธิการวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้ความสำคัญอย่างมาก อย่างไรก็ตาม แม้ว่าปัจจุบันวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จะได้รับการยอมรับ โดยมีนักวิชาการส่งผลงานเพื่อขอรับการเผยแพร่จำนวนมากและต่อเนื่อง แต่กองบรรณาธิการยังคงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพของวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ให้มีระดับที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สำคัญคือการได้มีโอกาสเผยแพร่บทความต่าง ๆ ให้กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งหากนักวิชาการท่านใดที่มีความประสงค์ที่จะเผยแพร่ผลงานการศึกษา ค้นคว้าของตนเองสู่วงวิชาการ วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ก็มีความพร้อมและยินดีเป็นอย่างยิ่ง

สุดท้ายนี้ กองบรรณาธิการวารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านร่วมพิจารณาผลงานทางวิชาการ ขอขอบคุณนักวิชาการที่ให้ความเชื่อมั่นในคุณภาพของวารสาร โดยส่งบทความลงตีพิมพ์อย่างต่อเนื่อง ซึ่งทางกองบรรณาธิการขอให้ความเชื่อมั่นว่าจะดำเนินการพัฒนามาตรฐานของวารสารให้มีคุณภาพ เพื่อพร้อมเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาธ เนืองเฉลิม
บรรณาธิการ

วารสารได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูล

DOAJ

DIRECTORY OF
OPEN ACCESS
JOURNALS

MIAR

สิงห์เอก
Zhang
(ศศ.บ. 66166)

สารบัญ

บทความวิชาการ

ความเหน็ดเหนื่อยในการเรียน: สภาวะการที่มีอาจหลีกเลี่ยงได้

ชัยพร พงษ์พิสน์ศิริรัตน์

7

บทความวิจัย

การสำรวจสภาพการเรียนการสอนดนตรีตะวันตกในวิทยาลัยนาฏศิลป์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จักรพันธ์ จันทมุข, คมกฤษ ภาวรินทร์

17

การพัฒนาแบบแผนการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์เพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จิราวรรณ โคทนา, อีรวุฒิ เอกะกุล, จำลอง วงษ์ประเสริฐ

29

การศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญในราชอาณาจักรกรุงเทพฯ

ดวงกมล บางขวด, เพ็ญอรุณ ปรีดีติติก

45

ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในการออกแบบเคมีผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น โดยใช้การจัดการเรียนรู้
ผ่านโครงการที่เน้นชุมชนเป็นฐาน

อัยยรินทร์ ศรีพันธ์ม, กุลธิดา นฤมลธรรม, นันทวัฒน์ เครืออินทร์

57

ภาวะผู้นำแบบผู้รับใช้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมโรงเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 8

ปรัชญานันท์ ไชยหล่อ, พรศักดิ์ สุจิตติรักษ์

71

การสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบวิชาการวัดและประเมินผลทางการศึกษา

ปราโมทย์ ด้านประดิษฐ์, อัญญา สุดมาตร, พรรณระพี บุญเปลี่ยน

84

การจัดการเรียนรู้โดยใช้การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เรื่อง มนุษย์กับ

สิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแก้ปัญหาแบบร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

พชรอร บุญลือ, สุริยพร สว่างเมฆ, พัทธ์ชัย อินธิมา

102

การพัฒนาแบบฝึกความสามารถทางด้านเหตุผล โดยใช้ทำนองลำเต้ย ประกอบการเรียน สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา

มลิวรรณ เขจรศาสตร์

116

การพัฒนาตัวบ่งชี้การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

วรรณภา นันทะแสง, แสงสุรีย์ ดวงคำน้อย

128

การจัดการเรียนรู้แบบโครงการที่ใช้โรงเรียนและชุมชนเป็นฐานโดยเน้นการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ศศิธร อินค่น, พิมพ์พายุ ทองกั้ง

145

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภูเขต 1

สาคร อาร้อน, อรัญ ชูยกระเดื่อง, ทักษิณณ์ เหล่าสุวรรณ

159

การวิเคราะห์องค์ประกอบการจัดการความรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 30

แสงเดือน คงนาวัง, แสงดาว คงนาวัง

174

ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1

ไอลดา ไสรวาว, พรศักดิ์ สุจิตติรักษ์

187

นิยามชีวิตใหม่ในทัศนะหนุ่มสาวสมัยใหม่ภายใต้แนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก: กรณีศึกษานิสิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รังสรรค์ โฉมยา

200

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

ประมะ แก้วพวง

211

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ชีวิตของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

วันเพ็ญ อมรสิน

222

นางเอก
นางสาว (กัญญา)

Contents

Academic Article

Learning Burnout: An Inevitable Circumstances

<i>Chaiporn Pongpisanrat</i>	7
------------------------------------	---

Research Article

A Survey of the Conditions of Teaching and Learning Western Music in the College of Dramatic Arts, Northeastern Thailand

<i>Jakkapan Jantornuk, Khomkrit Karin</i>	17
---	----

Development of Instructional for Mathayomsuksa 4 Students

<i>Jirawan kotana, Theerawut Akakul, Jumlong Vongprasert</i>	29
--	----

A Study of Autonomous School in The Kingdom of Cambodia

<i>Doungkamol Bangchuad, Fuangarun Preededilok</i>	45
--	----

Creative Thinking Ability of Undergraduate Students in the Design of Local Chemistry Product by Community-Based Project Learning

<i>Thanyanan Sripanlom, Kulthida Nugultham, Nantarat Kruea-In</i>	57
---	----

Administrators' Servant Leadership Affecting School Culture of Schools under The Jurisdiction of The Office of Secondary Educational Service Area 8

<i>Pratchayanon Chailor, Phornsak Sucharitrak</i>	71
---	----

The Multiple-Choice Exams Courses for Educational Measurement and Evaluation

<i>Pramote Danpradit, Anchana Suttamart, Pranrapee Boonplian</i>	84
--	----

Learning Management using Creative Problem Solving on The Topic of Human and Environment to Enhance Grade 9 Students' Creative and Collaborative Problem Solving Ability

<i>Pacharaorn Bunlue, Sureeporn Sawangmek, Phithak Inthima</i>	102
--	-----

The Development of using Intellect with "Lamtoey" Rhythm in learning Social studies, Religion and Culture Department of Prathom Suksa

<i>Maliwan Khejomsart</i>	116
---------------------------------	-----

Development of Academic Administration Indicators for Effectiveness of Schools under Nong bua lampu Primary Educational Service Area 1

<i>Wannapa Nantasang, Saengsuree Duangkamnoi</i>	128
--	-----

Learning Management by School and Community Project Based to Emphasis Creative Problem Solution to the Problems and Enhancement the Learning Achievement of Elementary Education Student Teachers, Chiang Mai Rajabhat University

<i>Sasithorn Intun, Pimpapan Thongking</i>	145
--	-----

The study of parents' participation in educational management Educational Opportunity Extension School Under the Office of Primary Education Service Area, Nong Bua Lam Phu District 1

<i>Sakorn Aron, Arun Suikraduang, Tatchawat Laosuwan</i>	159
--	-----

Factor Analysis of Knowledge Management in Educational Institutions under the Secondary Educational Service Area Office 30

<i>Sangduan kongnavang, Sangdown kongnawung</i>	174
---	-----

The Relationship Between the Roles of School Administrators and Academic Administrations of School Under the Office of Prachuabkirkhan Primary Educational Service Area 1

<i>Ailada Sorathaworn, Phornsak Sucharitrak</i>	187
---	-----

Meaning of Life in Modern Conceptions of Youth in the Positive Psychology Concept: A Case Study Mahasarakham University Students

<i>Rungson Chomeya</i>	200
------------------------------	-----

A Development of Learning Package on ASEAN Citizenship for Primary Students Grade 6

<i>Parama Khaewphuang</i>	211
---------------------------------	-----

Factors Affecting the Life Style of Bachelor Students Mahasarakham University

<i>Wanpen Amomsin</i>	222
-----------------------------	-----

*Siraporn
Jai of
(social business)*

การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

A Development of Learning Package on ASEAN Citizenship for Primary Students Grade 6

ปรมะ แก้วพวง¹

Parama Khaewphuang¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือวิจัย ประกอบด้วย 1) ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การหาประสิทธิภาพ โดยใช้สูตร E_1/E_2 และการทดสอบค่าที แบบ dependent samples

ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีประสิทธิภาพ 91.83/82.00 2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีคะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: พลเมืองอาเซียน ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนประถมศึกษา

¹ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

¹ Faculty of Education, Phetchabun Rajabhat University

Signature
ชื่อ: ปรมะ แก้วพวง
ตำแหน่ง: 6666666666

Abstract

The objectives of this research were (1) to develop a learning package on ASEAN citizenship for primary students to meet the 80/80 efficiency criterion; (2) to compare the pre-learning and post-learning achievements of the students who learned from the learning package; and (3) to study the satisfaction of the students with learning from the learning package.

The research sample consisted of 30 students in Prathom Suksa 6 of school in Phetchabun Province during the first semester of the 2018 academic year, obtained by Multi-stage Sampling. The employed research instruments comprised (1) the learning package on ASEAN citizenship for primary students; (2) a learning management plans for learning using the learning package; (3) a learning achievement test; and (4) a questionnaire on students' satisfaction with learning from the learning package. Statistics of data analysis were the E_1/E_2 efficiency index, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) and dependent samples t-test.

Research findings showed that (1) the learning package on ASEAN citizenship for primary students were efficient on 91.83/82.00 ; (2) the post-learning achievement scores of the students who learned from the learning package were significantly higher than their pre-learning achievement scores at the .05 level; and (3) the students who learned from the learning package were satisfies with their learning from the learning package at the high level.

Keywords: ASEAN citizenship learning package primary students

บทนำ

การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (ราชกิจจานุเบกษา, 2542: 3) สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลเมืองโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2)

รัฐบาลไทยใช้การศึกษาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนา โดยการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ได้กำหนดให้สาขาการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการตอบสนองการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2558 ใน 3 สาขาหลัก คือ 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 1) ซึ่งมีการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ บ้างแล้ว ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะด้านการพัฒนามนุษย์ยังมีความจำเป็นที่ต้องเตรียมการพัฒนาทางการศึกษาของไทยหลังเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้มีศักยภาพใน

นางสาวกตติยา
2/10/2564
ศาสตราจารย์ ดร. กตติยา

การแข่งขันกับประเทศสมาชิกอาเซียนต่อไปในอนาคต (ประภัศร์ เทพชาตรี และคณะ, 2559: 2) การเตรียมพร้อมด้านการศึกษาของไทย มีจุดมุ่งหมาย คือ การสร้างประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษาให้ประเทศไทยเป็น Education Hub ซึ่งมีแผนการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกัน และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา (ชินวรณ์ บุญเกียรติ, 2558: ออนไลน์) สำหรับ การพัฒนาเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องกำหนดคุณลักษณะให้ชัดเจน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ เช่น มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม 2) ด้านทักษะ/กระบวนการ ประกอบด้วย ทักษะพื้นฐาน เช่น สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบต่อสังคม และทักษะการเรียนรู้และการพัฒนาตน และ 3) ด้านเจตคติ เช่น มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 3-5)

สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้ได้หลากหลายลักษณะ คือ 1) จัดการเรียนรู้ เรื่องอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 2) จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ 3) จัดการเรียนรู้ โดยการจัดทำเป็นรายวิชาเพิ่มเติม 4) จัดการเรียนรู้ในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และ 5) จัดเป็นกิจกรรมเสริมที่เป็นกิจกรรมในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 3-5) ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อประสม เป็นเครื่องมือที่ช่วยครูผู้สอนในการ

ถ่ายทอดความรู้ด้านเนื้อหาและประสบการณ์ที่ยั่งยืน มีลักษณะเป็นนามธรรม ช่วยให้ผู้เรียนกับผู้สอนมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมร่วมกัน เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองเป็นกลุ่มหรือรายบุคคลก็ได้ตามความสามารถ (บุญเกื้อ ควรหาเวช, 2545: 92) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้วิธีการทำงานเป็นขั้นตอน ใช้เหตุผลในการวางแผนอย่างมีระเบียบได้อย่างเหมาะสมจากใบความรู้ ใบกิจกรรม และแบบทดสอบ ตลอดจนสื่อต่างๆ ที่ครูผู้สอนเตรียมไว้อย่างมีระบบ แล้วยังทำให้ผู้เรียนสามารถทราบผลการปฏิบัติกิจกรรมนั้นๆ ได้อย่างรวดเร็ว ไม่เกิดความเบื่อหน่ายต่อการเรียน (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2545: 51) สอดคล้องกับการศึกษาของนางพงศ์ สุขสบาย และลัดดา ศิลาน้อย (2556: 41) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่พึงประสงค์ของประชาคมอาเซียนด้วยชุดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกับมุน สารสิน (2558: 102) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง พลเมืองดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้สามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

จากความเป็นมาและความสำคัญของการเป็นพลเมืองอาเซียน ดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจที่จะพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับ

นางสาวกมล

 (ชื่อ/นาม: 6 เกษม)

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โดยผลการวิจัยจะช่วยพัฒนาคุณลักษณะของนักเรียนนำไปสู่ความเป็นพลเมืองอาเซียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีศักยภาพสูงสุด สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา และเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัย กำหนดขอบเขตดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1-3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 7,421 คน 541 ห้อง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 30 คน 2 ห้อง ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสะเดาพะวงมิตรภาพที่ 229 จำนวน 12 คน และโรงเรียนบ้านป่าแดง (เขาค้อ) จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้ในการจัดทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองอาเซียน ได้แก่ 1) การแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี 2) การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และ 3) การเคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

(แนบใบเสนอแนะ)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1-3 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 7,421 คน 541 ห้อง

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวนทั้งสิ้น 30 คน 2 ห้อง ประกอบด้วย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสะเดาะพงมิตรภาพที่ 229 จำนวน 12 คน และโรงเรียนบ้านป่าแดง (เขาค้อ) จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเป็น 12 ชั่วโมง ผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน อยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{X}=4.32$, S.D.=0.69)

2.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 เล่ม ประกอบด้วย เล่มที่ 1 เรื่อง การแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี 1 เล่มที่ 2 เรื่อง การแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี 2 เล่มที่ 3 เรื่อง การทำงานร่วมกับผู้อื่น เล่มที่ 4 เรื่อง การอยู่ร่วมกับผู้อื่น เล่มที่ 5 เรื่อง การเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม และเล่มที่ 6 เรื่อง การยอมรับ

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผลการประเมินคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.50)

หลังจากนั้น นำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ไปทดลองใช้ ดังนี้

1) ขั้นตอนทดลองแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งมาจากการคัดเลือกผู้เรียนที่ เรียนเก่ง เรียนปานกลาง และเรียนอ่อน กลุ่มละ 1 คน รวม 3 คน

2) ทดลองแบบกลุ่มเล็ก (1:10) เป็นการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ซึ่งได้มาจากการคัดเลือกผู้เรียนที่เรียนเก่ง 3 คน เรียนปานกลาง 4 คน และเรียนอ่อน 3 คน รวม 10 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาเพิ่มเติมจากครั้งที่ 1 และหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

3) ทดลองแบบกลุ่มใหญ่ (1:30) เป็นการทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเพชรบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 โดยคัดเลือกผู้เรียนที่ เรียนเก่ง 10 คน เรียนปานกลาง 10 คน และเรียนอ่อน 10 คน รวม 30 คน เพื่อหาข้อบกพร่องของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เพิ่มเติมจากครั้งที่ 2 และหาประสิทธิภาพ

วิมลคุณ
จันทนา
(นางสาว แทนวอ)

ของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 แล้ว จัดพิมพ์ เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ฉบับ ฉบับละ 30 ข้อ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของจุดประสงค์กับข้อคำถาม (IOC) และนำไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์หาความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR 20) มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67 - 1.00 มีค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.20-0.57 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20-0.73 และมีความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.85

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 จึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.836

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง

แบบ One Group Pre-test Post-test Design ซึ่งมีกลุ่มทดลองกลุ่มเดียว โดยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นก่อนการทดลอง 1 สัปดาห์ โดยใช้เวลาในการสอบ 1 ชั่วโมง

3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 6 เล่ม ใช้เวลา วันละ 2 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 1 วัน ซึ่งการทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้เวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง ทั้งนี้ ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.3 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบฉบับเดียวกับที่ใช้สอบก่อนการทดลอง และสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนหลังจากการจัดการเรียนรู้สิ้นสุดลง โดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.4 วิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการ ทางสถิติ

3.5 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สูตร E_1/E_2

4.2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน โดยใช้การทดสอบค่าที แบบ dependent sample

Signature
11กพ64

4.3 วิเคราะห์ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียน ประถมศึกษาปีที่ 6 วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับ

ตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6

จำนวนผู้เรียน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) (คะแนนเต็ม 120 คะแนน)			ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)			E_1/E_2
	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	
30	110.20	9.78	91.83	24.60	2.75	82.00	91.83/82.00

2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนเฉลี่ยหลัง

เรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการ	คะแนนเต็ม	n	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนเรียน	30	30	13.10	2.55	36.262*
หลังเรียน	30	30	24.60	2.75	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับ

นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก ดังตารางที่ 3

Signature
Conclusion 6/1/2021

ตารางที่ 3 ระดับความพึงพอใจที่นักเรียนมีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน เพิ่มขึ้น	4.50	0.63	มาก
2. เนื้อเรื่องที่นำมาให้นักเรียนได้เรียนรู้มีประโยชน์ต่อนักเรียน	4.03	0.67	มาก
3. เนื้อเรื่องในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ไม่ยากเกินไปสำหรับนักเรียน	3.83	0.59	มาก
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนได้มีโอกาสมือ ทำกิจกรรม	4.47	0.57	มาก
5. นักเรียนชอบและสนุกกับการทำกิจกรรม	4.27	0.69	มาก
6. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสวยงาม ดึงดูดความสนใจ ของนักเรียน	4.50	0.51	มาก
7. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ มีจำนวนเพียงพอแก่นักเรียน	4.33	0.80	มาก
8. กิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้เสร็จพอดีกับเวลา ที่กำหนด	3.50	0.57	มาก
รวม	4.18	0.71	มาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 91.83/82.00 เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนที่ได้จัดไว้อย่างเป็นระบบ ได้แก่ วิเคราะห์ปัญหา ศึกษาเนื้อหาแล้วเลือกเนื้อหาที่จะสร้างพิจารณาวัตถุประสงค์ และพิจารณารูปแบบและวิธีการสร้าง หลังจากนั้น จึงได้นำชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้อง ทั้งในด้านเนื้อหา จุดประสงค์ ภาษา และเวลาที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติ เพื่อนำมาทดลองหาข้อบกพร่องและ

หาคุณภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตลอดจนแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องกับชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2546: 65) บุญเกื้อ ครอบหาเวช (2545: 97-100) และสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545: 53-55) ที่กล่าวถึงหลักการการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ว่า จะต้องศึกษาเนื้อหาของรายวิชา เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เลือกใช้สื่อที่เหมาะสม จัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย และนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ อุไรวรรณ ใจคำปัน (2555: 68) ที่ศึกษาเรื่อง การใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้าน แม่ขาว จังหวัดลำปาง ผลการวิจัย พบว่า ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.77/82.31 เช่นเดียวกับ มุนี สารสิน (2558: 102) ที่ศึกษาเรื่อง ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

Signature and Stamp of the Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า ชุดการเรียนรู้โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.93/81.16

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ เนื่องจากชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีกระบวนการสร้างโดยอาศัยหลักในการสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดี และคำนึงถึงหลักจิตวิทยา กำหนดจุดประสงค์อย่างชัดเจน มีความเหมาะสมกับเนื้อหา และเวลา รวมทั้ง มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นกลยุทธ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งผลให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย และสนุกกับการเรียนรู้ นอกจากนี้ จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างทำกิจกรรม ยังพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมแต่ละชุดกิจกรรม ทั้งใบความรู้ และใบกิจกรรมต่างๆ ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วม และกล้าแสดงออกในการร่วมกิจกรรม นักเรียนเกิดความภูมิใจในผลงาน สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ยังช่วยให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมตามความสามารถของแต่ละบุคคล ทำให้การเรียนรู้เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน คงทนและยังสามารถทำได้หลายๆ ครั้ง รวมทั้ง สามารถนำความรู้ ที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนางพศ์ สุขสบาย และลัดดา คิลาน้อย (2556: 41) ที่ศึกษาเรื่อง การพัฒนาคุณลักษณะ ความเป็นพลเมืองดีที่พึงประสงค์ของประชาคมอาเซียน ด้วยชุดกิจกรรม การเรียนรู้ตามแนวคิด

จิตตปัญญาศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกับผลงานวิจัยของพรรณพิศ จันทสุวรรณ และนิธิพัฒน์ เมฆขจร (2559: 209) ที่ศึกษา เรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหูแร่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียงสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว

3. ผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก หลังจากการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม การเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย แสดงว่า ผู้เรียนพึงพอใจมากกับการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นสื่อที่มีความน่าสนใจ เนื่องจากผู้วิจัยจัดทำโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์กราฟิก ซึ่งสามารถออกแบบภาพประกอบได้สวยงาม สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน ในส่วนของ การทำกิจกรรมได้ออกแบบให้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มที่คละความสามารถ แบ่งบทบาทหน้าที่กันอย่างชัดเจน และมีการหมุนเวียนทั้งสมาชิกและบทบาทไม่ให้ซ้ำเดิมในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง ส่งผลให้แต่ละกลุ่มเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข ทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายสำเร็จ เกิดความภาคภูมิใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของมน สารสิน (2558: 102) ที่ศึกษา เรื่อง ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้

นางสาว
2108
นางสาว

เรื่อง พลเมืองดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 91.83/82.00 จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นอื่นได้ โดยปรับกิจกรรม การเรียนรู้ให้มีความยากง่ายสอดคล้องกับวัยของนักเรียน

1.2 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ฯ ได้ออกแบบให้ทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่มที่ลดความสามารถแบ่งบทบาทหน้าที่กันอย่างชัดเจน และมีการ

หมุนเวียนทั้งสมาชิกและบทบาทไม่ให้ซ้ำเดิมในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง ดังนั้น ระหว่างการทำกิจกรรมการเรียนรู้ ครูควรสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทที่ได้รับมอบหมายในแต่ละครั้งของนักเรียนแต่ละคน เพื่อคอยให้คำแนะนำเมื่อนักเรียนพบปัญหา จะทำให้การดำเนินกิจกรรมเป็นไปด้วยดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรพัฒนาผลสัมฤทธิ์ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน ด้วยวิธีอื่น เช่น การจัดการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้แบบเน้นสมรรถนะ เป็นต้น

2.2 ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ความเป็นพลเมืองอาเซียน สำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย และเหมาะสมกับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). *แนวทางการจัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2546). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ชินวรณ์ บุญยเกียรติ. (2558). *การเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาของไทยสู่ประชาคมอาเซียน*. สืบค้นเมื่อ 24 กันยายน 2559, จาก <http://www.chinnaworn.com/index.php?lay=show&ac=article&id=539155790&Ntype=1>
- นำพงศ์ สุขสบาย และลัดดา คีลน้อย. (2556). การพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดีที่พึงประสงค์ของประชาคมอาเซียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดจิตตปัญญาศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 36(3): 35-45.

Signature
(ชื่อ นามสกุล)
นาย นามสกุล

- บุญเกื้อ ควหาเวช. (2545). *นวัตกรรมการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: SR Printing.
- ประภัสสร เทพชาติและคณะ. (2559). *แนวทางการพัฒนาการศึกษาในประชาคมอาเซียน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- พรรณพิศ จันทสุวรรณ และนิธิพัฒน์ เมฆขจร. (2559). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอยู่อย่างพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดหูแร่ จังหวัดสงขลา. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.*, 9(2): 204-213.
- มน สารสิน. (2558). *ผลการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง พลเมืองดี กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2542, 19, สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 3.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). *21 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- อุไรวรรณ ใจคำปัน. (2555). *การใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

รับทราบ
สารสิน
(นางสาว เกติภว)